

Skärgårdsnämndens synpunkter på tillväxtprogrammets bostadsprogram och dess delprojekt inför aftonskola 30.1.2025

Skärgårdsnämnden 28.01.2025 § 6
731/10.04.00/2024

Beredare

Skärgårdsutvecklare Maria Leppäkari, tfn 040 525 8995
fornamn.efternamn@pargas.fi

Pargas stad utvecklar sin strategi och verksamhet genom *Tillväxtprogrammet – Kasvun askeleet 2025-2029*. Arbetsdevisen för den nya strategin är tillväxt och delaktighet på ett hållbart sätt som syns och ökar välmåendet. Aftonskolor kring tillväxtprogrammet hålls 27.1 och 30.1.2025. För att förverkliga arbetet med strategin utses projektledare som sköter uppgiften på heltid. Stadsstyrelsen avser behandla programmet 3.3 och fullmäktige 17.3.2025. Stadens ledning har presenterat ett tillväxtprogram för åren 2025-2029 och begär in synpunkter.

Tillväxtprogrammet består av fyra delområden:

- 1) *Bostadsprogram – Asunto-ohjelma* som består av flera delprojekt med konkreta åtgärder.
- 2) *Profilering och synlighet*, bland annat berätta berättelsen om Pargas, skapa synlighet och bygga om marknadsföringen.
- 3) *Markpolitiskt program – Maapoliittinen ohjelma*.
- 4) *Byggnadsordningen – Rakennusjärjestys*.

Förhandsuppgift inför nämndernas aftonskola 30.1.2025:

- Vilka är det tre viktigaste åtgärderna för att skapa inflyttning och befolkningstillväxt?
- Kommentarer till och tankar om föreslagna delprojekt?
- Vilka andra delprojekt behöver vi?

Inom ramen för tillväxtprogrammets bostadsprogram finns följande delprojekt listade:

1 a) "Från hav till hav" – Sundprojektet

Sundet är livsnerven för trivselen och utvecklingspotentialen i Pargas centrum. Det är viktigt att i ett skilt spetsprojekt i nära växelverkan med invånare, föreningar, företagare, fastighetsägare m.fl. ta fram vad som behöver göras för att ge Pargas centrum det lyft som behövs för att öka boendemöjligheterna och attraktiviteten.

1 b) Utveckling av Kirjala

Tack vare förbättrade förbindelser (Pargasleden och nya broar) skapas nya möjligheter att utveckla boendet på Kirjala. Hur ska Kirjala utvecklas för att ta bäst vara på den ännu onyttjade potentialen? Vilka scenarier gällande Kirjalaön behöver vi ha med i den fortsatta planeringen?

1 c) Enkät/utredning över lämpliga platser för nybyggnation

Invånarna känner sitt närområde bäst. Vi vill lyssna till var invånarna ser potential att bilda nya tomter och bostadsområden inom befintlig infrastruktur.

1 d) Input från Bobarhets-projektet

Forskningsprojektet "Bobarhet på Pargas öar" kommer att ge resultat under 2025 som behöver beaktas, implementeras och vidareutvecklas inom ramen för stadens bostadsprogram. Speciell fokus ligger på öarnas livskraft och boende.

Vad får deltidboende att bosätta sig på orten permanent och hur ska vi stärka dragningskraften?

1 e) Aktivering av samarbete med byggbolag & investerare

Staden behöver vara en intressant plats för byggare, investerare och bostadsinvesterare. Hur lyckas vi nå en ny nivå i samarbetet med privata sektorn?

1 f) Seniorboendet i Pargas 2.0

Seniorerna är en växande befolkningsgrupp. Staden har gjort ett åtgärdsprogram för de äldres boende år 2022 (kompletterande material). Programmet behöver uppdateras.

1 g) Staden och hyreshusmarknaden (bl.a. VÅHH-strategin)

Hyresbostadsmarknaden i Pargas är anspråkslös i förhållandet till behovet. Stadens dotterbolag, Väståbolands Hyreshus Ab, har en utmanande situation med stora renoveringsbehov i sina lokaler. Hur ska vi lösa situationen?

1 h) Utveckling av skärgårdsboendet

Hur möjliggör vi att också skärgårdsdelarna får nya bostäder och lägenheter och via det inflyttning? Hur ska vi tänka och vilka är verktygen för att möjliggöra byggandet av bostäder och framför allt lägenheter (radhus) i skärgården?

Kompletterande material

Del 1 Bostadsprogram:

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 83: Åtgärdsprogrammet för äldres boende i Pargas
Tillgodoseende av äldres boendebehov i Pargas, åtgärdsplan (FCG)
Åtgärdsplan för de äldres boende i framtiden
VÅHH strategi

Del 2 Profilerings och synlighet:

Pargas.fi förnyas. Användarnas behov beaktas via öppen enkät:
<https://www.pargas.fi/-/aktuellt2-508>

Del 4 Markpolitiska programmet:

Livskraftsutskottet 28.3.2023 § 16: Markpolitiskt program

Föredragande

Skärgårdsutvecklare Maria Leppäkari, tfn 040 525 8995
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Skärgårdsnämndens medlemmar deltar i tillväxtprogrammets aftonskolor 27.1/30.1.2025. Nämnden betonar tre viktiga åtgärder, som synbart bör tas i beaktande i åtgärderna för att skapa inflyttning och befolkningstillväxt. Dessa är: Skärgårdsprogrammet 2024–2027, stadens status som UNESCO-biosfärormråde och hållbarhets- och välfärdsaspekter i nuvarande klimat- och miljöprogram, stadens välfärdsplan samt att delaktighet och tillgänglighet främjas genom att höra lokala invånare, föreningar, företag och representanter för organen gällande konkreta frågor som berör utveckling och tillväxt i skärgårdsstadens alla skärgårdsdelar.

Skärgårdsnämndens kommentarer till delprojektet:

1 a) Ett spetsprojekt för att skapa en linje för centrumutveckling på huvudön Pargas. Centrumområdet är stadens hjärta och bör fysiskt återspegla värderingar som staden, dess invånare representerar. Fokus på Norrbystranden och sundet.

1 b) Område för bostadsutveckling, speciellt efter nya broar och beslut om nya

Pargasleden, närheten till S:t Karins och Åbo som är utvecklingsområden i regionen. Staden satsar på skola, tomter och infrastruktur.

1 c) Staden bör höra invånare i lokala utvecklingsfrågor. Fråga organen (ungdomsfullmäktige, rådet för personer med funktionsnedsättning, äldrerådet).

1 d) Genom att höra bobarhetsaktörer, projektgrupperna och projektledare. Utveckling som inbegriper god nivå på infrastruktur, gästhamnar, goda förbindelser (landsvägsfärjor och förbindelsebåtar), telekommunikation, sophantering, postgång, hälso- och akutvård, räddningsverket, skolor, goda näringslivsförutsättningar, möjligheten att bedriva besöksnäringar året runt, naturnära boende som stärker livskvalité och välbefinnande, goda förutsättningar att smidigt omvandla fritidsboende till fastboende.

1 e) Skärgårdsnämnden har på sitt möte 04.11.2024 § 49 efterlyst mera investeringar till skärgården genom konkreta åtgärder för att bättra på förutsättningarna för privata investerare. Till exempel, en portfolio som presenterar konkreta investeringsobjekt och som presenteras på investeringstillställningar med inbjudna gäster årligen, med start i juni 2025.

1 f) Bränding av skärgårdsstaden som boendevänlig plats såväl för seniorer som barnfamiljer. Uppdatering och uppföljning av äldres boendeprogram från 2021 bör ske under året 2025. Styrelsen bör utse en arbetsgrupp för ändamålet och ombesörja att det sker i dialog med VÅHH Ab, Varha, församlingarna, Folkhälsan, och andra aktörer samt att boendeprogrammet förankras i den regionala diskussionen om framtida boende- och servicebehov.

1 g) VÅHH-strategin hör nära samman med punkt 1 f) ovan. Stadens dotterbolag, Väståbolands Hyreshus Ab, har en utmanande situation med stora renoveringsbehov i sina lokaler. Kan lösas genom systematisk försäljning eller rivning av fastigheter med för stor investeringsskuld, genom inköp och renovering av fastigheter på strategiska platser. Huvudsyfte är att tjäna boendeservice till alla folkgrupper och som bör främjas i alla skärgårdsdelar.

1 h) Utveckling av skärgårdsboendet: hör samman med punkterna 1 e), 1 f) och 1 g) ovan. Alla tre åtgärderna inbegriper utveckling av skärgårdsboendet och kunde med fördel slås samman under gemensam rubrik "Utveckling av skärgårdsboendet". Projektansvariga och för ändamålet utsedda arbetsgrupper följer upp att riktlinjerna för arbetet uppfylls samt delger mellanrapport om hur arbetet framskrider. Skärgårdsnämnden bidrar med lokalkännedom och synpunkter i frågor som berör skärgårdscentra Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö samt utvecklingskluster utan fast förbindelse.

Beslut

Nämnden beslöt bordlägga ärendet.

Delgivning

Efter beslut: Stadsstyrelsen, planläggningschefen, avdelningschefen för välfärds- och fritidstjänster, VÅHH
